

Надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Куба в Україні Ернесто Антоніо Сенті Даріас:

«З Україною нас поєднують міцні історичні зв'язки...»

Історія двосторонніх відносин між Республікою Куба та Україною має давні традиції та була започаткована одразу після перемоги Кубинської революції – понад 50 років тому. Про це, а також соціально-економічний досвід острівної дер-

жави та перспективи двосторонньої співпраці в інтерв'ю «Зовнішнім справам» люб'язно погодився розповісти Надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Куба в Україні пан Ернесто Антоніо Сенті Даріас.

«ЗС»: Пане Посол, яким є місце України у зовнішній політиці Республіки Куба?

Сенті Даріас: Важливо підкреслити, що з Україною нас поєднують

міцні історичні зв'язки. Саме цього року, в березні, ми святкуємо двадцять першу річницю встановлення дипломатичних відносин між нашими державами, але, безсумнівно, історія співпраці двох країн є набагато давнішою і сягає ще радянських часів. Йдеться не лише про дружні, міжурядові контакти Куби з Україною та Росією, а й про історичні зв'язки між нашими народами. По-перше, у складі радянського контингенту було багато українців, які допомагали нам захищати здобутки революції, особливо в перші роки після перемоги кубинської революції (1959, 1960, 1961, 1962 рр.). По-друге, багато українських науковців, тоді ще радянських учених, надавали свою підтримку Республіці Куба та сприяли її технічному розвитку. По-третє, сотні, навіть тисячі кубинських студентів навчались в Україні в різних університетах і навчальних центрах. Деякі сьогоденні високопосадовці Куби здобули освіту в Україні, особливо значною є кількість спеціалістів цивільної авіації. Усе вищеперераховане є тим, що ми називаємо внеском України в розвиток Куби та її місцем у нашій зовнішній політиці як у політичному, так і в економічному аспектах. У політичному плані я маю на увазі спільність поглядів на всі важливі питання та співпрацю на міждержавному рівні у різних сферах. В економічному – Україна була й залишається дуже важливим партнером для Куби.

Повертаючись до історії, зазначу, що до розпаду Радянського Союзу 85% зовнішньої торгівлі нашої країни

припадало на тодішній СРСР та інші соціалістичні країни. Із них 30% становила продукція, що вироблялася в Україні: пшениця, кукурудза, сухе молоко тощо. Навіть зараз, після стількох років, на Кубі працюють понад 27 тис. тракторів марки «ЮМЗ», сотні вантажних автомобілів марки «КРАЗ». Зараз намагаємося відновити співпрацю між українськими та кубинськими підприємствами, оскільки наші інтереси співпадають і ми зацікавлені в постачанні нової техніки українського виробництва, також маємо намір відновити постачання названих продуктів та добрива, що є важливим для сільського господарства Куби. Численні кубинські заводи використовують українське обладнання. Між нашими країнами існують досить міцні зв'язки, які потрібно відновлювати та зміцнювати. Окрім згаданих мною політичних та економічних зв'язків, потрібно відмітити також багаторічну співпрацю між нашими країнами в галузі спорту, нау-

ки та техніки. Коло співпраці є надзвичайно широким.

Таким чином, можу підтвердити, що Україна має особливе значення для нашого зовнішньополітичного відомства. Щиро кажучи, після призначення Надзвичайним і Повноважним Послом в Україні та Молдові я намагаюся зробити все можливе для збільшення обсягу торгівлі між нашими державами та створення нових можливостей для співпраці в таких галузях, як туризм, гірничо-промисловість тощо. Це конкретна співпраця, що, безсумнівно, є дуже важливою для обох країн, продовження якої є обов'язком як нашої місії, так і Посольства України в Республіці Куба.

«ЗС»: **Ваша Високоповажносте, Куба є прикладом країни, що розвивається шляхом побудови соціалізму. Які основні переваги цього шляху і що з кубинського досвіду могла б використати Україна?**

Сенті Даріас: Для Куби соціалізм – це незалежність, суверенітет, самовизначеність, право на гідне життя. Соціалізм дав можливість Кубі перетворитися з надзвичайно бідної країни на таку, в якій добре живеться всім верствам населення, де кожен може себе реалізувати, незалежно від грошей і статусу. Соціалізм на Кубі означає рівний доступ до безкоштовної освіти, у тому числі вищої, для всіх без винятку. Соціалізм – це безкоштовна медицина, включаючи операції з пересадки серця. Цього ми досягли в дуже складній ситуації. Понад п'ятдесят років наша країна живе в умовах жорсткої незаконної блокади. Я назвав би це гігантським порушенням прав людини в масштабах цілої країни з боку США. Ця блокада постійно засуджується ООН, останнього разу 188 країн проголосували за рішення на підтримку Куби, але адміністрація Білого дому до них не прислухається. Таким чином, соціалізм означає досягнення всіх наших успіхів в умовах протистояння з могутнім сусідом – США, що постійно намагаються ліквідувати здобутки Кубинської революції. Також наша країна знаходиться в процесі важливої внутрішньої трансформації, початком якої стало втілення в життя курсу, прийнятого на 6-му конгресі Комуністичної партії Куби на підставі попереднього обговорення з громадськістю. У результаті – майже 70% положень цього документа було змінено. Отже, це не просто черговий партійний документ, а план розвитку нашого суспільства, нашої країни, підтриманий наро-

Зустріч з Ернесто Антоніо Сенті Даріасом в Асоціації дружби «Україна – Куба»

Кількість українських туристів, які літають на Кубу, зростає на 10%. У 2012 р. країну відвідало майже 7,5 тис. людей. Про це заявив Посол Республіки Куба в Україні під час своєї першої прес-конференції. На фото: столиця Куби Гавана

дом. Тому це важливий етап у розвитку нашого демократичного та соціально-орієнтованого суспільства. Зараз ми вдосконалюємо нашу соціалістичну модель розвитку: було введено приватну та кооперативну працю, кооперативну власність, окрім соціалістичної власності. Ми боремося за те, щоб бути більш ефективними в економічному сенсі, наші підприємства використовують усі економічні засоби, як внутрішні, так і зовнішні, для досягнення прогресу. Усі реформи завжди спрямовані на вдосконалення соціальної системи, якою ми дуже пишаємося.

Що стосується використання нашого досвіду, то я вважаю, що Україна має власний досвід, не думаю, що ми маємо давати комусь поради. Україна – це величезна країна з багатими природними ресурсами, людськими ресурсами, зі сприятливим географічним розташуванням, надзвичайно багатою історією, що сама здатна знайти найкращу форму свого розвитку. Кожна країна має свій шлях, ми поважаємо вибір України. Наполягаю, для Куби соціалізм – це все вищезазначене, тому наш народ, у першу чергу, наша Комуністична партія, обраний уряд, усвідомлюють обов'язок удосконалювати соціальну систему, що підтримує кожного, для того, щоб гарантувати майбутнє нашої революції. Якби Кубинська революція не здобула перемогу 1959 р., ми могли б зараз бути в такій же ситуації, що й Пуерто-Рико. Дехто волів бути ще однією зіркою на американському прапорі, інші віддавали перевагу боротьбі за свою національну ідентичність. Кубинський народ збудував свою соціалістичну модель, яка бере початок з часів Головнокомандуючого Фіделя Кастро і продовжується під керівництвом Генерала армії Рауля Кастро. Це люди, що творили нашу історію, воюючи за наше майбутнє.

«ЗС»: **Як Ви оцінюєте сьогодинішній стан економічних відносин між нашими державами?**

Сенті Даріас: Необхідно збільшувати торговельний оборот. Ми докладаємо зусиль, аби покращити ситуацію – і наше посольство в Україні, і ваше дипломатичне представництво в Республіці Куба працюють разом для збільшення взаємної обізнаності. Показники торговель-

ного обороту між нашими державами повинні відповідати рівневі політичних контактів. Саме сьогодні ми напружено працюємо, щоб відновити колишні масштаби закупівлі продовольчих продуктів, згаданих раніше, ведемо переговори про можливість закупівлі в майбутньому української техніки. Ми збільшуємо обсяг імпорту до України продукції нашої фармацевтичної галузі, особливо це стосується онкологічних препаратів.

Уже більше двадцяти років діє програма реабілітації дітей Чорнобиля на території Куби. Ця програма є дуже важливою, оскільки повертає дітей до життя, повертає їм надію, дає їм змогу побачити на власні очі систему охорони здоров'я Республіки Куба та її потенціал. Хоча на сьогодні рівень експорту ліків до України є дуже скромним, ми працюємо з вашими підприємствами, прагнучи задовольнити потреби українського ринку та збільшити обсяги продажу медичних препаратів, які перед тим повинні пройти процедуру реєстрації відповідно до українського законодавства.

Наведу інший конкретний приклад. Саме зараз на заводі імені Антонова виробляються 3 нові літаки моделі АН-150, які Куба буде використовувати на внутрішніх маршрутах. Це лише перший крок, хоча проект фінансується російським підприємством, але виробництво відбувається в Україні. Той факт, що Куба буде використовувати цю техніку, забезпечить подальшу співпрацю на багато років уперед і у сфері підготовки наших пілотів, авіа-інженерів та техніків, і постачання деталей з України тощо. Ми маємо добрі традиції співпраці в галузі цивільної авіації. За 5 місяців перебування тут я мав нагоду двічі відвідати літакобудівний завод у Києві, побачити його еволюцію. На мою думку, це підприємство має дуже великий потенціал.

Ще одна галузь, де ми можемо активно співпрацювати – туризм. Протягом минулого року понад 7 тис. українських туристів відвідали Кубу. Значна цифра, урахувавши відсутність будь-якої рекламної кампанії з боку Куби, а також зважаючи на відсутність прямого авіарейсу «Київ – Гавана»! Це говорить про наявність певних перспектив. До речі, наші авіапідприємства співпрацюють із українськими авіакомпаніями, розробляючи якщо не пряме авіасполучення, то хоча б маршрути, що пролягають через європейські міста. Ми робимо все можливе, щоб збільшити кількість українців, які подорожують до Куби. Адже вони не лише відпочивають на пляжі, а й ознайомлюються з історією та традиціями нашого народу. Таким чином, ми робимо вагомий внесок у взаємопізнання наших народів. Цьому сприятиме й туристична виставка Республіки Куба, яка нині готується до відкриття.

Надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Куба в Україні Ернесто Антоніо Сенті Даріас 26 січня побував у Коростені, де зустрівся з керівництвом міста, воїнами-інтернаціоналістами, відвідав краєзнавчий музей

«ЗС»: На Вашу думку, які галузі української економіки є найбільш привабливими для кубинських інвесторів?

Сенті Даріас: Саме зараз відбуваються переговори про можливі інвестиції в гірничу промисловість, на мою думку, перспективним для інвесторів є готельний бізнес. Окрім того, є ще дві важливі галузі, що можуть привабити інвесторів: це сільське господарство та будівництво. Насправді поле для вкладання інвестицій є дуже широким, але справа не лише в інвестиціях, українські підприємства повинні докладати всіх зусиль, щоб збільшити експорт своєї продукції до Республіки Куба, а український уряд має надавати їм належну підтримку. Збільшення інвестиційного потоку – дуже важлива складова нашої співпраці.

«ЗС»: Які цілі ставить перед собою Посольство у третій декаді дипломатичних відносин між нашими державами?

Сенті Даріас: По-перше, підтримувати та зміцнювати політичну співпрацю між нашими державами. Цьогоріч 13-14 березня відбувся офіційний візит в Україну pana Марселіно Медіні Гонсалеса – Першого заступника Міністра закордонних справ Республіки Куба, у ході якого відбулися консультації між міністерствами закордонних справ обох країн на різні теми. Минулого року такі консультації було проведено на Кубі за участі pana Павла Клімкіна, тодішнього заступника Міністра закордонних справ України – керівника апарату і теперішнього Надзвичайного і Повноважного Посла України у Федеративній Республіці Німеччина. Тобто політичні контакти між нашими державами підтримуються на високому рівні. Під час цьогорічного візиту відбулися переговори не тільки в зовнішньополітичному відомстві. Зокрема, у Міністерстві охорони здоров'я України було обговорено механізми організації медичної допомоги пацієнтам із онкологічними захворюваннями та цукровим діабетом, а також результати проведеної минулого року наради за участю зацікавлених сторін на засадах українсько-кубинського партнерства. Україна підтвердила свою зацікавленість у розвитку співпраці з кубинськими партнерами в галузі біотехнологій і фармацевтики.

Ми зацікавлені в розвитку міжпарламентського

співробітництва між нашими країнами, збільшенні обсягу торговельного обороту, туристичних потоків, активізації спортивних зв'язків. Ми вже маємо двосторонню програму відновлення щорічних боксерських поєдинків між професійними командами та намагатимемося збільшити кількість подібних двосторонніх спортивних заходів. Розвиватимемо науково-технічну співпрацю між нашими університетами та академіями наук. Ще одним важливим моментом є історичний рух солідарності, що багато років існує між Україною та Кубою. Це дуже важливий рух, який допомагає познайомитися з нашою країною, надає взаємну підтримку обом народам, це рух, який ми дуже поважаємо.

В Україні дуже багато друзів Республіки Куба. Ми продовжуватимемо сприяти налагодженню тісніших контактів між нашими народами і дуже вдячні Україні за підтримку. Асоціація кубинців, які живуть в Україні, нараховує приблизно 200 членів. Це дуже активна частина українського суспільства, вона є складовою руху солідарності з Кубою. Іншим пріоритетом є забезпечення підтримки з боку українського уряду в нашій боротьбі проти блокади Куби, продовження співпраці та взаємної підтримки не тільки на двосторонньому рівні, а й на рівні багатосторонньої дипломатії.

«ЗС»: Як відомо, з 1992 р. в Україні діє громадська організація Асоціація друзів «Україна – Куба». Які плани посольства відносно майбутньої співпраці в гуманітарній сфері?

Сенті Даріас: На Кубі також існує багато подібних організацій: асоціація кубинських ветеранів-інтернаціоналістів, рух визволення 5 кубинських в'язнів, що перебувають в американській в'язниці за звинуваченням у тероризмі. Вони також мають певне відношення до України, один із них – Антоніо Герреро навчався тут у авіаційному університеті. У музеї університету є експозиція, присвячена Антоніо Герреро та цим 5 в'язням. Цей рух користується широкою підтримкою на Кубі, і в Україні він має багато прихильників. Щодо співпраці у сфері культури, необхідно згадати, що на Кубі існує «Інститут дружби між народами», який має окремий відділ, присвячений відносинам з Україною. Він робить дуже багато

для зміцнення дружніх зв'язків між нашими країнами. Співпраця у сфері культури є дуже перспективною. Ми плануємо зміцнити зв'язки на міжурядовому рівні, з одного боку, з іншого – сприяти збільшенню кількості організацій, які пропагували б кубинський кінематограф, музику, що має визнання в усьому світі, кубинський живопис в Україні та навпаки. Ми плануємо глибше ознайомитися з українським мистецтвом. На Кубі щорічно проводиться Гаванський ярмарок, який присвячується літературі певної країни. Імовірно, що протягом 4 років моєї каденції в Україні одна з виставок буде присвячена вашій країні. У цьому ми потребуємо допомоги українського уряду, оскільки це не просто ярмарок, а важливий захід у сфері гуманітарної співпраці між двома країнами.

«ЗС»: Ваша Високоповажносте, розкажіть, будь ласка, про співпрацю Республіки Куба з інтеграційними об'єднаннями Західної півкулі (МЕРКОСУР, КАРИКОМ, НАФТА).

Сенті Даріас: Що стосується НАФТА, то Республіка Куба не має жодних відносин із цією організацією, ми підтримуємо дружні відносини з Канадою та Мексикою, з усіма країнами Латинської Америки, Карибського басейну, але зі Сполученими Штатами Америки – ні!

Як відомо, 2-3 грудня 2011 року в Каракасі була утворена організація «СЕЛАК» (Співдружність країн Латинської Америки та Карибського басейну). Уже відбувся другий саміт цієї організації та перший спільний саміт «СЕЛАК – ЄС». Створення цієї організації є результатом історичної боротьби країн Латинської Америки проти експансії США, обумовлене необхідністю об'єднати свої зусилля для запобігання втручанням Сполучених Штатів у внутрішні справи цих країн, що не означає, що ці країни не прагнуть мати нормальні дипломатичні відносини з Вашингтоном. Найважливішим у цій організації є принцип єдності країн Латинської Америки й Карибського басейну та необхідність співпраці один з одним. Куба є частиною Латинської Америки. У конституції нашої країни є положення щодо сприяння інтеграції всіх країн Латинської Америки, як продовження справи наших революційних лідерів (Болівара, Хосе Марті та інших.). Це є одним із пріоритетів нашої зовнішньої політики. Окрім того, Куба є частиною ALBA – «Боліваріанської Альтернативи для обох Америк», співпрацює з КАРИКОМ, МЕРКОСУР, з усіма можливими інтеграційними об'єднаннями Латинської Америки. Найважливішим пріоритетом є створення та розвиток «СЕЛАК». З цього року Куба стала тимчасовим головуючим в організації «СЕЛАК» на один рік. Наша держава підтримує всі дії цієї організації, спрямовані на інтеграцію країн Америки, що усвідомили необхідність об'єднання зусиль для досягнення спільного добробуту. На жаль, США протягом усієї історії розглядали цей регіон як свою власність, що насправді не так. Ми маємо достатньо ресурсів і бажання, щоб розвиватися й обирати своє майбутнє.

*Інтерв'ю підготував магістрант
Дипломатичної академії України при МЗС
Володимир ЛИВИНСЬКИЙ*